

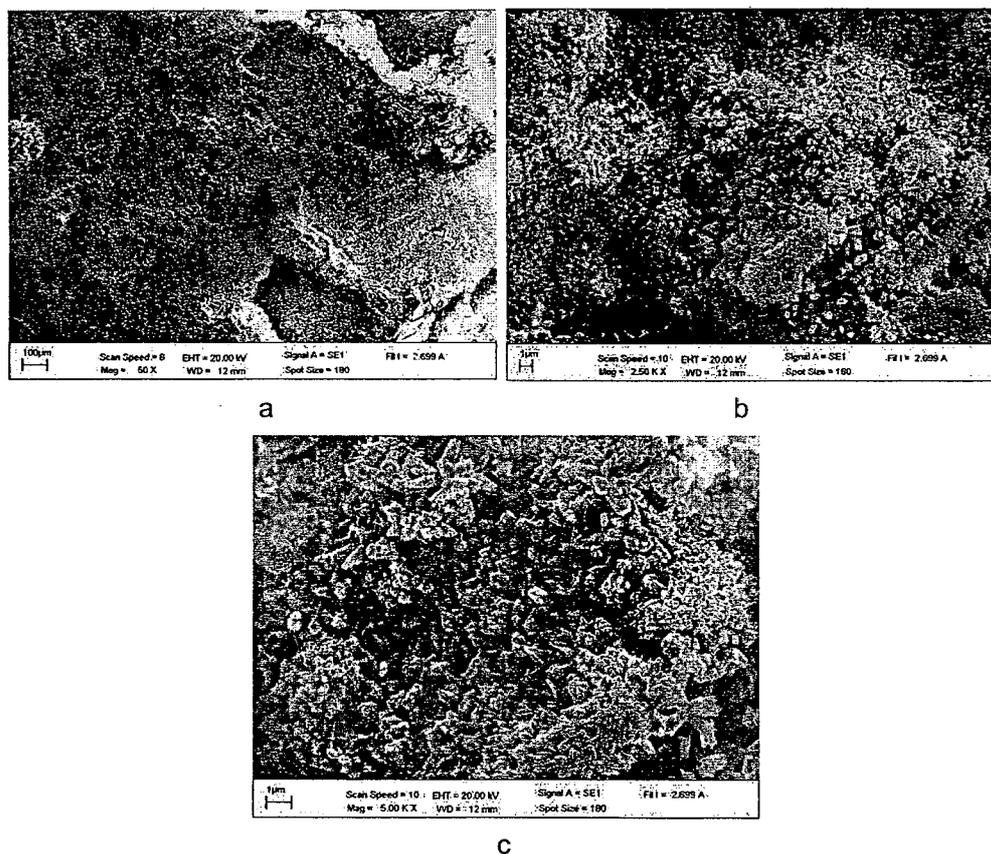
บทที่ 4

ผลการทดสอบ

การทดสอบคุณสมบัติของนาโนซิลิกา

1. การใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน (SEM) ส่องดูขนาด รูปร่างของอนุภาคนาโนซิลิกา และผลกระทบต่อลักษณะทางกายภาพของซีเมนต์มอร์ต้า

จากการทดสอบส่องดูลักษณะทางกายภาพของโครงสร้างภายในของซีเมนต์มอร์ต้าที่อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (W/b) 0.55 การแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งประเภทที่ชอบน้ำ (HI) และประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0-2 ที่ตัวอย่างทดสอบอายุ 60 วัน สังเกตพบลักษณะการเปลี่ยนแปลงภายในของซีเมนต์มอร์ต้าดังแสดงดังภาพ 77-81 เมื่อพิจารณาภาพที่ได้จากการทดสอบจะพบว่า ตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีปอร์ตแลนด์ซีเมนต์เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) มีลักษณะพื้นผิวภายนอกโดยทั่วไปมีรูพรุนบ้างเพียงเล็กน้อย (ที่กำลังขยาย 50x) และมีองค์ประกอบหลักประกอบด้วยแคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต และสารผลิตภัณฑ์จากปฏิกิริยาไฮเดรชันอื่นๆ เมื่อทำการเพิ่มกำลังขยายจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามีผลึกแคลเซียมซิลิเกตไฮเดรตเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากจากปฏิกิริยาไฮเดรชันและช่วยเชื่อมประสานระหว่างซีเมนต์เฟสและมวลรวม ช่วยลดช่องว่างรูพรุน ให้กำลังอัดเพิ่มมากขึ้น ลดการซึมผ่านของน้ำและอากาศ

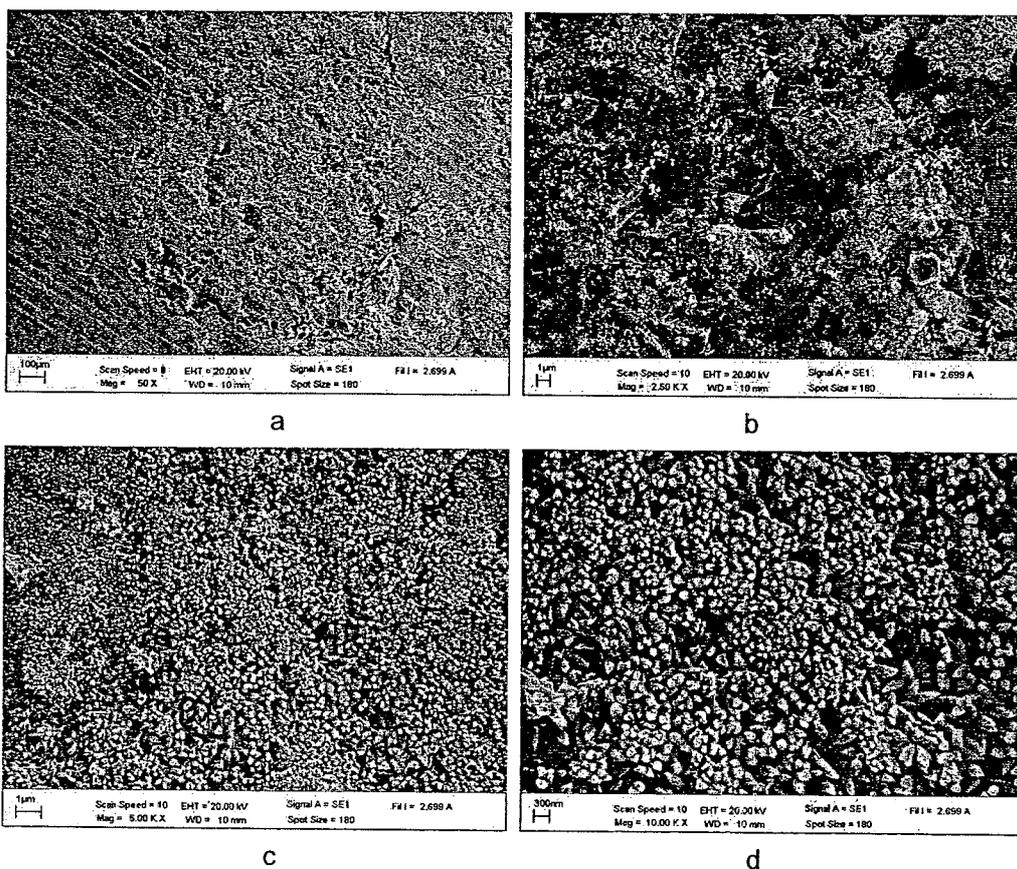

ภาพ 77 ซีเมนต์มอร์ต้าหลัก (OPC) ที่กำลังขยาย a) 50x, b) 2500x และ c) 5000x เท่า

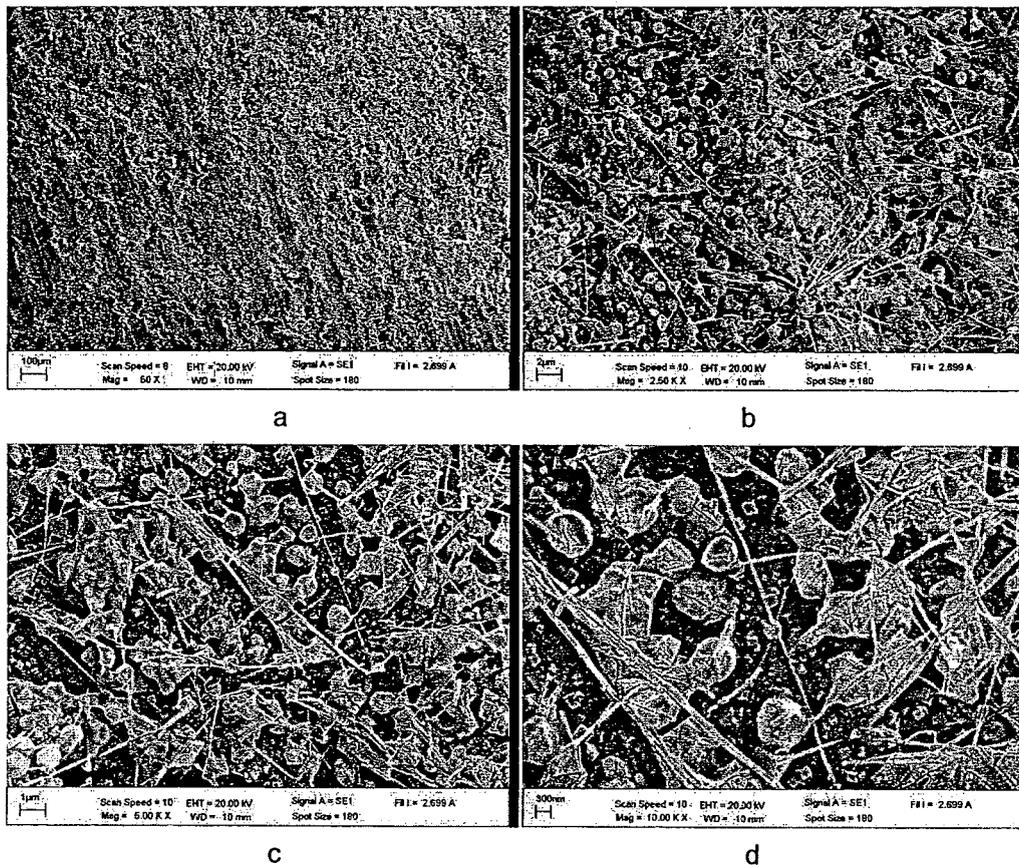
หากพิจารณาซีเมนต์มอร์ต้าที่มีแทนที่บางส่วนของปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 1, 2 (โดยการผสมแบบผงแห้ง) ที่อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 และก่อนตัวอย่างอายุ 60 วัน สังเกตพบลักษณะกายภาพ ดังภาพ 74 (c-d) ภาพ 79 พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกา ร้อยละ 2 (ภาพ 78 a-d) ช่วยเพิ่มความแน่นให้เนื้อของซีเมนต์มอร์ต้ามากกว่าส่วนผสมหลัก และเมื่อเพิ่มกำลังขยายเป็น 2500x, 5000x, 10000x ตามลำดับ จะพบผลึกขนาดเล็กมากมายก่อตัวขึ้น สลับกันไปมาอย่างซับซ้อน ในตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกา ร้อยละ 2 ซึ่งน่าจะสามารถช่วยลดความพรุนทำให้ซีเมนต์มอร์ต้ามีความทึบน้ำมากยิ่งขึ้น และกำลังอัดสูงขึ้น

สำหรับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 1 โดยผสมแบบทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำความเข้มข้น 29 g/l พบว่า ลักษณะทางกายภาพภายในปรากฏเป็นผลึกก้อนเหลี่ยมมุมมากมายบนพื้นผิวของซีเมนต์มอร์ต้า และถูกเชื่อมโยงด้วยผลึกที่มีลักษณะเป็นแท่งยาวเชื่อมระหว่างผลึกดังกล่าว เชื่อว่าการใช้งานนาโนซิลิกาในลักษณะนี้

สามารถช่วยให้การกระจายตัวของนาโนซิลิกาได้ดีกว่าจึงมีอัตราการเกิดปฏิกิริยาปอซโซลานสูงกว่า และเกิดผลิตภัณฑ์จากปฏิกิริยาปอซโซลานมากกว่า สังเกตได้จากการเกิดผลึกดังกล่าวแทรกและกระจายทั่วไปที่บริเวณพื้นผิวของนาโนซิลิกา ซึ่งน่าจะช่วยเพิ่มความแข็งแรงของซีเมนต์ผสมสอดคล้องกับผลการทดสอบกำลังอัดที่สูงขึ้นดังแสดงในหัวข้อต่อไป

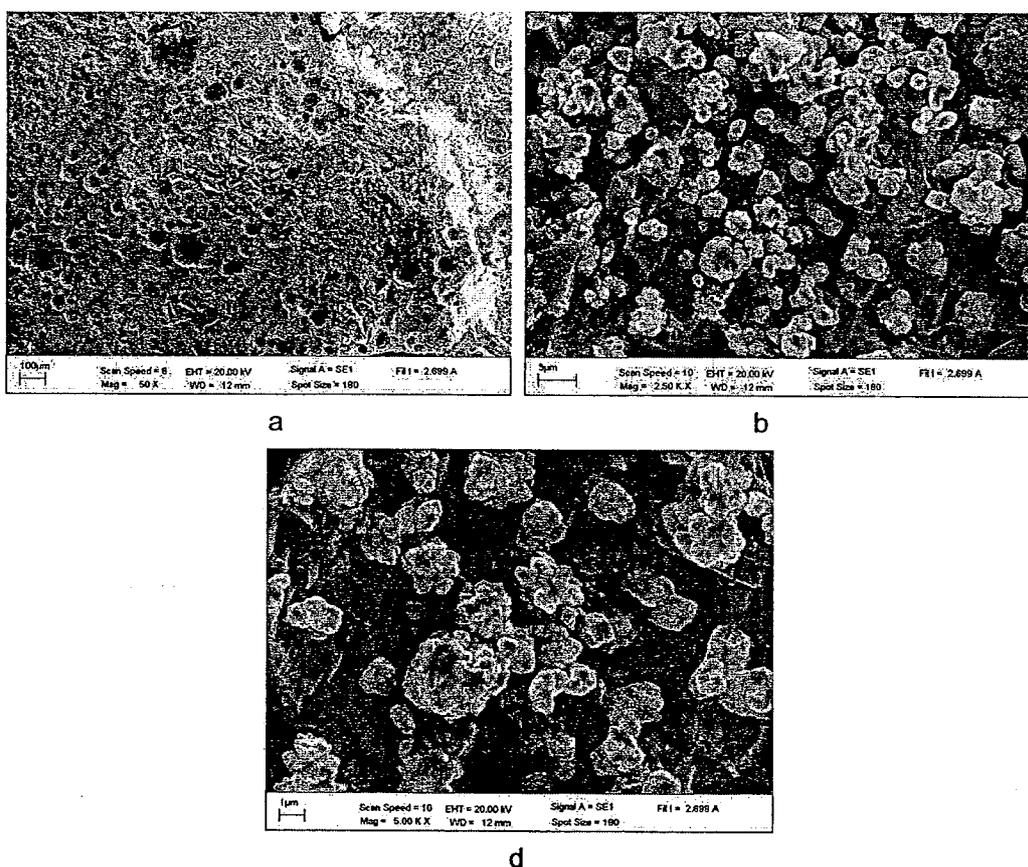
ภาพ 78 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 2 ที่กำลังขยาย a) 50x, b) 2500x, c) 5000x, d) 10000x ตามลำดับ (ผสมแบบผง)

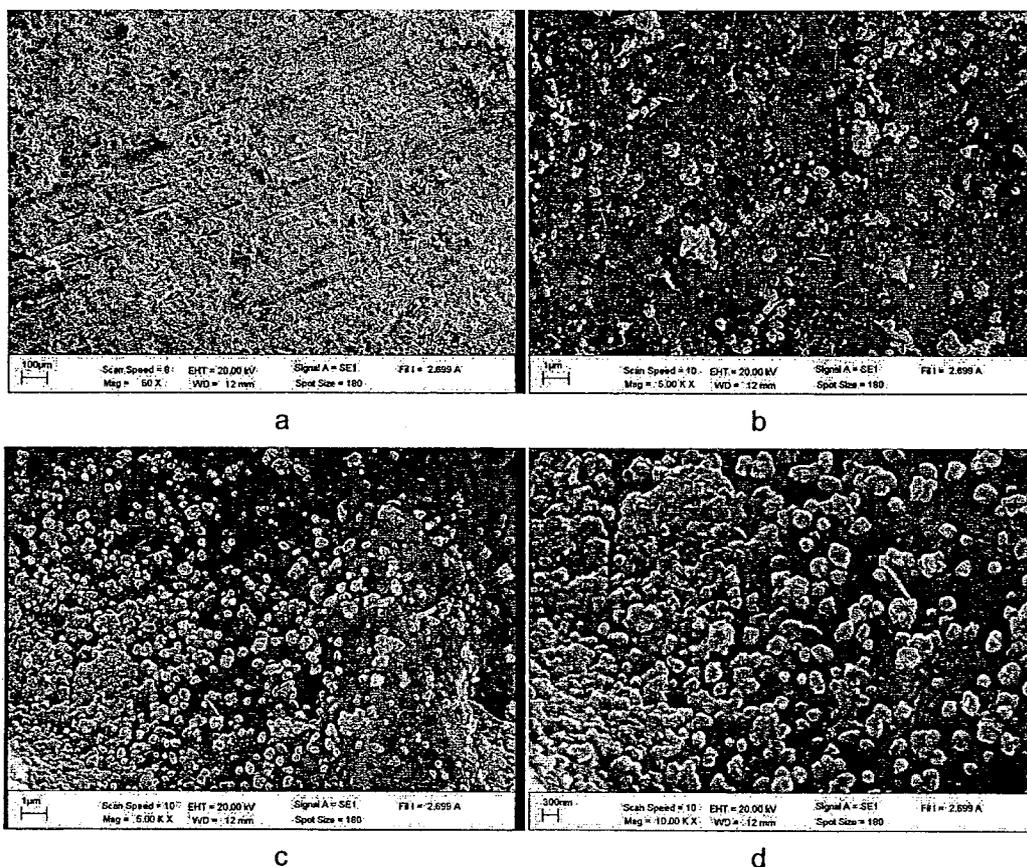
ภาพ 79 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 1 ที่กำลังขยาย a) 50x, b) 2500x, c) 5000x, d) 10000x ตามลำดับ (ผสมแบบแขวนลอยความเข้มข้น 29 g/l)

ภาพ 80-81 แสดงลักษณะทางภาพของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 1 และ 2 โดยผสมแบบแห้งที่อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 ที่ตัวอย่างอายุ 60 วัน จะเห็นได้ว่าเกิดรูพรุนเป็นจำนวนมากในเนื้อของซีเมนต์มอร์ต้า ซึ่งอาจเกิดมาจากฟองอากาศที่ถูกกักในเนื้อของซีเมนต์พลัสตั้งแต่ซีเมนต์พลัสยังไม่แข็งตัว โดยฟองอากาศนี้ก่อตัวขึ้นด้วยความไม่ชอบน้ำของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำที่ชอบเกาะกับอากาศมากกว่าน้ำ ซึ่งเป็นไปได้ว่าขณะที่ทำการผสมนั้นอากาศจะเข้ามาเกาะติดกับอนุภาคนาโนซิลิกาที่ไม่ชอบน้ำ มากพอที่จะเกิดเป็นกระเปาะอากาศขึ้น [41] เมื่อเพิ่มกำลังขยาย จะพบว่าบางส่วนของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำยังคงหลงเหลือจากการทำปฏิกิริยาสอดคล้องกับอัตราการทำปฏิกิริยาปอซโซลานที่น่าจะต่ำเนื่องจากพื้นผิวของนาโนซิลิกาถูกเคลือบด้วยสารประกอบอินทรีย์ที่ไม่ชอบน้ำและปิดกั้นการทำปฏิกิริยาปอซโซลาน

แต่สำหรับการใช้งานนาโนซิลิกาแบบทำให้แขวนลอยในน้ำก่อนนำไปใช้งาน ที่ร้อยละ การแทนที่ 1 (ความเข้มข้น 29 g/l) จะพบผลึกของผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากปฏิกิริยาปอซโซลานิกเป็น จำนวนมาก และกระจัดกระจายอยู่บริเวณทั่วไปแต่ปริมาณจะไม่มากเท่ากับซีเมนต์มอร์ต้าที่มี นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) แสดงว่าในใช้งานนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำในรูปแบบ แขวนลอยน้ำให้ประสิทธิภาพที่ดีกว่าการใช้งานแบบผง อีกทั้งไม่สังเกตพบรูพรุนอันเนื่องมาจาก ฟองอากาศ เป็นไปได้ว่าการทำนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำให้แขวนลอยในน้ำก่อนนำไปใช้งาน เปลี่ยนแปลงเคมีพื้นผิวของสารประกอบอินทรีย์ที่เคลือบผิวของนาโนซิลิกาทำให้นาโนซิลิกา ประเภทที่ไม่ชอบน้ำนั้นชอบน้ำมากขึ้นกับอากาศน้อยลงและทำปฏิกิริยาปอซโซลานิกได้ดีขึ้น

ภาพ 80 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 2 ที่กำลังขยาย a) 50x, b) 2500x, c) 5000x ตามลำดับ (ผสมแบบผง)

ภาพ 81 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 1 ที่กำลังขยาย a) 50x, b) 2500x, c) 5000x, d) 10000x ตามลำดับ (ผสมแบบ แขว่นลอย)

2. ปฏิกิริยาปอซโซลานิก

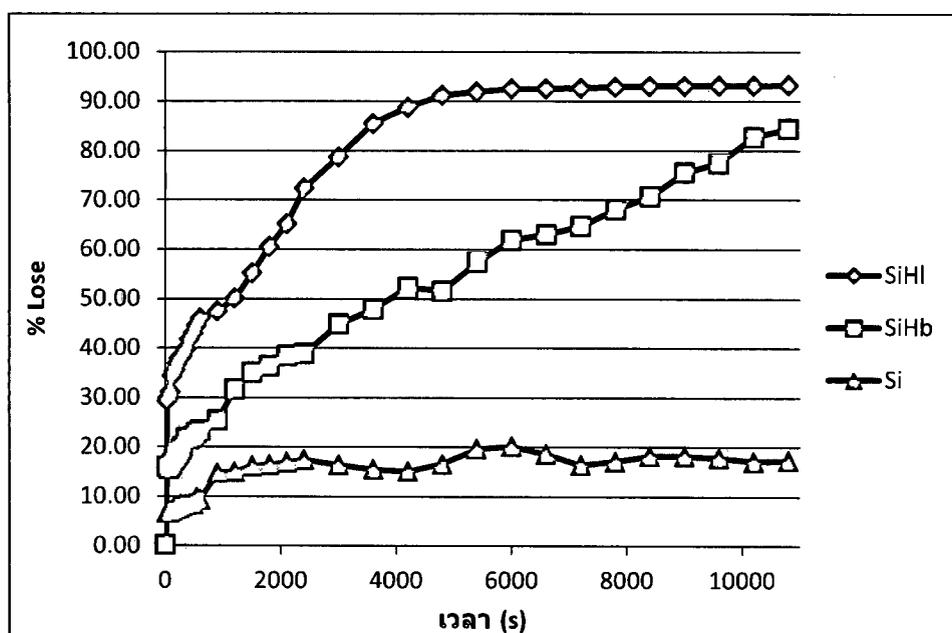
ปฏิกิริยาปอซโซลานิกเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นระหว่างแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) กับซิลิคอนไดออกไซด์ (SiO_2) และอลูมิเนียมออกไซด์ (Al_2O_3) ที่เป็นองค์ประกอบทางเคมีของวัสดุปอซโซลาน เกิดเป็นสารประกอบที่มีสมบัติในการเชื่อมประสานระหว่างซีเมนต์เพสต์และมวลรวม ช่วยในการปรับปรุงสมบัติบางประการของคอนกรีต ไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มความทึบลดการซึมผ่านของน้ำและอากาศ เพิ่มกำลังการรับแรง และเพิ่มความคงคงให้กับคอนกรีต ดังที่ได้กล่าวไว้ในขั้นต้น

หัวข้อนี้การศึกษาการเกิดปฏิกิริยาปอซโซลานิกของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) และไมโครซิลิกา (Si) ที่ใช้งานอุตสาหกรรมก่อสร้างทั่วไป ทั้งการศึกษาการเกิดปฏิกิริยาในทางตรงและทางอ้อม เช่น การศึกษาการสูญเสียประจุไฟฟ้าของ

ปฏิกิริยาปอซโซลานนิครระหว่างแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (CaO_2) กับซิลิคอนไดออกไซด์ (SiO_2) ของวัสดุในข้างต้น (ทางตรง) และการวัดดัชนีการพัฒนากำลังอัดของซีเมนต์มอร์ต้า (ทางอ้อม) ซึ่งจากการทดสอบ พบว่า ได้ผลดังต่อไปนี้

การศึกษาความเป็นปอซโซลานของวัสดุจากการวัดประจุไฟฟ้า

การศึกษาการทำปฏิกิริยาปอซโซลานนิคจากการวัดประจุไฟฟ้า ซึ่งเป็นการวัดการสูญเสียประจุทางไฟฟ้าของแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Ca(OH)_2) ในระบบ ที่เกิดจากการทำปฏิกิริยากับซิลิคอนไดออกไซด์ (SiO_2) ที่เป็นองค์ประกอบทางเคมีของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) และไมโครซิลิกา (Si) จากการศึกษาการเกิดปฏิกิริยาปอซโซลานนิคของวัสดุ พบว่า ที่เวลาการทดสอบ 11000 วินาที มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียประจุไฟฟ้าของวัสดุทดสอบโดยเรียงลำดับจากมาก-น้อยมีค่าดังนี้ นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) และไมโครซิลิกา (Si) มีค่าเท่ากับ 93, 85 และ 17 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ (ภาพ 82) จากภาพแสดงนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) มีความเป็นปอซโซลานมากที่สุด เนื่องจากมีขนาดของอนุภาคที่เล็กที่สุด พื้นที่ผิวสัมผัสมาก ปริมาณซิลิกาออกไซด์สูงจึงมีอัตราการเกิดปฏิกิริยาสูง สำหรับนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) มีความเป็นปอซโซลานอยู่ในลำดับที่สอง ณ ที่เวลา 11000 วินาที จะเห็นได้ว่าการเกิดปฏิกิริยาเกิดแบบค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำมีขนาดเล็ก พื้นที่ผิวสัมผัสมาก แต่ด้วยลักษณะที่พื้นผิวไม่ชอบสัมผัสกับน้ำจึงมีส่วนทำให้ปฏิกิริยาเกิดช้า และน้อยกว่านาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ อีกทั้งพื้นผิวซิลิกาบางส่วนอาจจะถูกปิดกั้นด้วยสารอินทรีย์ที่เคลือบทำให้เกิดความไม่ชอบน้ำ ในขณะที่ไมโครซิลิกามีความเป็นปอซโซลานน้อยที่สุดอาจเนื่องมาจากผลของขนาดอนุภาคขนาดใหญ่ และพื้นที่ผิวสัมผัสน้อยกว่านาโนซิลิกาทั้งสองชนิด จึงส่งผลให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาดำเนินไปอย่างช้าๆ

ภาพ 82 การสูญเสียประจุทางไฟฟ้าของแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (CaO_2) ในระบบ เนื่องจากปฏิกิริยาปอซโซลานิก

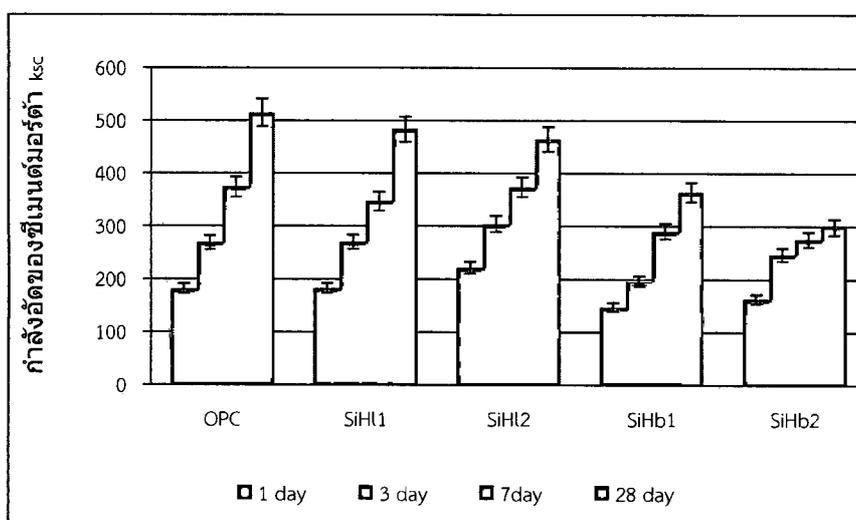
การศึกษาความเป็นปอซโซลานของวัสดุจากดัชนีการพัฒนากำลังอัด

การทดสอบกำลังอัดซีเมนต์มอร์ต้าเป็นหนึ่งในทางเลือกที่ใช้วัดความเป็นปอซโซลานของวัสดุในเบื้องต้นเท่านั้น แต่ไม่สามารถระบุค่าความเป็นปอซโซลานได้อย่างเป็นชัดเจน ไปได้เพียงเปรียบเทียบความเป็นปอซโซลานระหว่างตัววัสดุเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากนอกจากปฏิกิริยาปอซโซลานิกแล้วยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนากำลังเช่น การกักฟองอากาศ หรือ ความพรุนของซีเมนต์มอร์ต้าด้วย ซึ่งล้วนแล้วแต่ถูกกระทบด้วยการใส่นาโนซิลิกาแบบต่างๆ ทั้งสิ้น

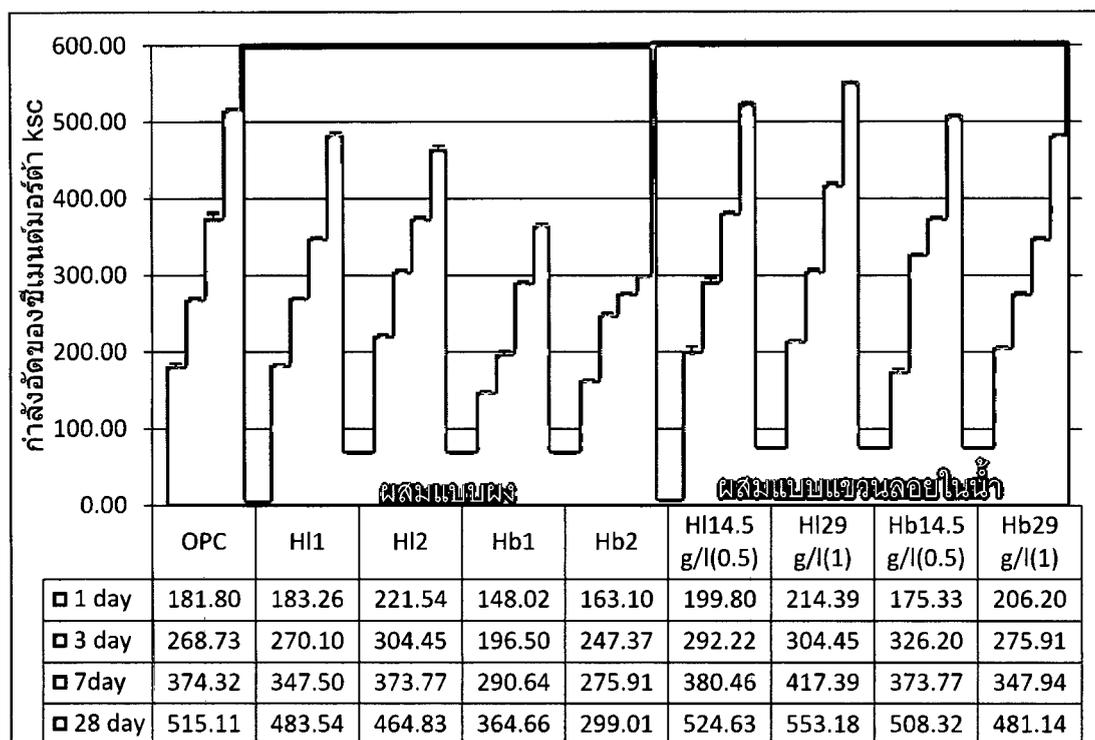
ในหัวข้อนี้เกี่ยวข้องกับศึกษาแนวโน้มของดัชนีการพัฒนากำลังอัดของซีเมนต์มอร์ต้าที่อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 ปริมาณการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทร้อยละ 1-2 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก และความเข้มข้น 14.9-29 กรัมต่อลิตร (การทดสอบโดยแบ่งการวิธีการผสมออกเป็นสองลักษณะ คือ การใช้นาโนซิลิกาผสมแบบผวมกับปูนซีเมนต์ และการใช้นาโนซิลิการูปแบบสารแขวนลอยในน้ำแล้วจึงนำไปผสม) ก่อนตัวอย่างทดสอบใช้ทรงลูกบาศก์ขนาด 5*5*5 เซนติเมตร ถอดแบบที่อายุ 24 ± 0.5 ชั่วโมง บ่มในน้ำที่อิ่มตัวด้วยแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (CaO_2) ตลอดอายุการทดสอบ ทดสอบที่อายุ 1, 3, 7 และ 28 วัน จากการทดสอบได้ผลดังภาพ 83

จากกราฟดังกล่าวแสดงความสัมพันธ์ของค่าดัชนีการพัฒนากำลังอัดซีเมนต์มอร์ต้า ที่อายุต่างๆ สามารถวิเคราะห์ผลการศึกษารพัฒนา กำลังอัดของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของ นาโนซิลิกาที่มีความแตกต่างทางพื้นผิวสองชนิด คือ นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ และนาโนซิลิกา ประเภทที่ชอบน้ำ (ภาพ 83) ที่อายุการทดสอบ 1 วัน ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 1 และ 2 มีค่าเป็น 181.8, 183.26, 221.54, 148, 163 ksc. ตามลำดับ ที่อายุการทดสอบ 3 วัน มีค่าเป็น 268.73, 270.10, 304.00, 196.50, 247.37 ksc. ที่อายุการทดสอบ 7 วัน มีค่าเป็น 374.32, 347.50, 373.77, 290.64, 275.91 ksc. ที่อายุการทดสอบ 28 วัน มีค่าเป็น 515.11, 483.54, 464.83, 364.66, 299.01 ksc. จากผลการทดสอบพบว่า ในช่วงอายุต้น-ปลาย ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลักมีอัตราการพัฒนากำลังอัดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากซีเมนต์มอร์ต้าในช่วงอายุน้อยกว่า 3 วัน การเกิดปฏิกิริยาระหว่างเม็ดปูนซีเมนต์และน้ำยังไม่สมบูรณ์ จึงมีรูพรุนขนาดเล็กๆ เป็นจำนวนมากในเนื้อของซีเมนต์มอร์ต้า ความสามารถในการรับแรงอัดจึงน้อย แต่ช่วงอายุปลาย (28 วัน) ปฏิกิริยาระหว่างเม็ดปูนซีเมนต์และน้ำ ดำเนินไปมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ตามทฤษฎี ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นช่วยอุดช่องว่าง คะปิลลารี บางส่วนให้มีขนาดเล็กลง เพิ่มความทึบแน่น เพิ่มเนื้อแน่น ส่งผลให้ความสามารถในการรับแรงเพิ่มมากขึ้นด้วย แต่หากนำไปเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 1 และ 2 ช่วงอายุต้น (อายุ 1 และ 3 วัน) จะพบว่า ค่ากำลังอัดของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลักมีค่าน้อยกว่า อาจเนื่องจากนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ มีขนาดเล็กมาก พื้นผิวสัมผัสสูง (ตาราง 4) ช่วยให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาปอซโซลานเกิดขึ้นสูงในช่วงอายุต้น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาดังกล่าวจึงช่วยลดความพรุน เพิ่มความทึบ กำลังอัดจึงมีค่าสูง [16, 19, 26, 27] แต่สำหรับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ร้อยละ 1 และ 2 เมื่อเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก พบว่า ค่ากำลังรับแรงอัดของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำจะมีค่าที่ต่ำที่สุด เนื่องจากนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำจะมีลักษณะพื้นผิวสัมผัสหลักเฉียงที่จะสัมผัสกับน้ำเป็นผลให้เพิ่มอัตราส่วนน้ำต่อซีเมนต์ในส่วนผสมรวม เกิดปริมาณน้ำอิสระในช่องว่างสูง มีรูพรุนและความพรุนสูง จากการกักฟองอากาศ (ภาพ 88 และภาพ 80 a) ทำให้กำลังรับแรงอัดลดลง จากภาพ 84 ที่แสดงผลทดสอบดัชนีการพัฒนากำลังอัดของซีเมนต์มอร์ต้าที่อายุการทดสอบต่างๆ หากทำการเปรียบเทียบวิธีการใช้งานนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองชนิด ผสมแบบแขวนลอยในน้ำทำให้ดัชนีการพัฒนากำลังอัดมีค่าสูงกว่าวิธีผสมนาโนซิลิกา

แบบผง ทุกอายุการทดสอบ อาจเนื่องจาก นาโนซิลิกาเป็นวัสดุที่มีขนาดเล็กมากเมื่อผสมแบบผง บางส่วนของอนุภาคอาจจับตัวเป็นกลุ่ม แต่หากทำให้อยู่ในรูปแขวนลอยในน้ำก่อนนำไปใช้งาน อนุภาคจะกระจายตัวได้ดีกว่า จึงสามารถทำปฏิกิริยาปอซโซลานได้อย่างรวดเร็ว สมบูรณ์และทั่วถึงได้ดีกว่า จึงสามารถช่วยลดรูพรุนในเนื้อซีเมนต์มอร์ต้าส่งผลให้มีกำลังอัดที่สูงกว่า นอกจากนี้สำหรับนาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำการผสมแบบผงจะทำให้เกิดการกักฟองอากาศซึ่งลดกำลังรับแรงอัดของซีเมนต์มอร์ต้าได้อย่างมีนัยสำคัญ

ภาพ 83 ดัชนีการพัฒนากำลังของซีเมนต์มอร์ต้า (ผสมแบบผงนาโนซิลิกา)
อัตราน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 ป่มด้วยน้ำที่อิมตัวด้วยแคลเซียมไดกไฮดรอกไซด์

ภาพ 84 ดัชนีการพัฒนากำลังของซีเมนต์มอร์ต้า

การศึกษาค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้า

การทดสอบหาค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้าที่ปริมาณน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) เท่ากับ 0.55 การแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) และนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1 และ 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ ขณะทำการทดสอบมีการควบคุมที่ $25 \pm 1^{\circ}\text{C}$ จากการทดสอบได้ค่าดังภาพ 85 แกนแนวราบ คือ ชื่อส่วนผสม แกนในแนวตั้ง คือ ค่าร้อยละการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้า ในทดสอบทำการศึกษาผลของวัสดุดังต่อไปนี้

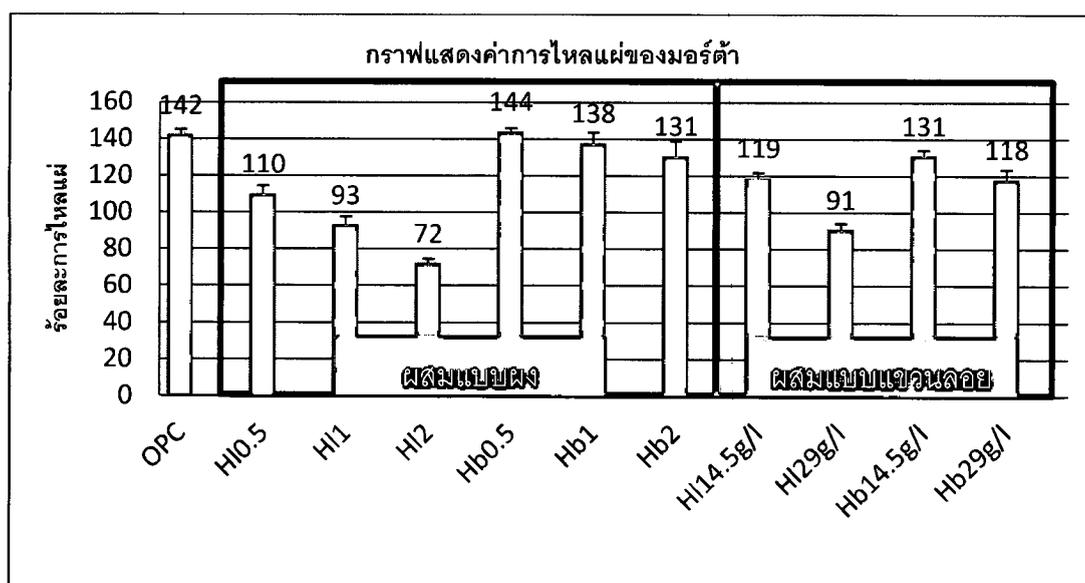
การศึกษาค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้าที่ทำการแทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 และส่วนผสมหลัก (OPC) มีค่าการไหลแผ่ดังนี้ 110, 93, 72, 144, 138, 131 และ 142 เปอร์เซ็นต์ (ตามภาพ 85) ตามลำดับ สำหรับการผสมแบบทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำ ก็ได้ผลการทดสอบในแนวทางเดียวกัน โดยมีค่าการทดสอบมีค่าการไหลของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำและประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ปริมาณ 14.5, 29 กรัมต่อลิตร ดังนี้ 119, 91, 131 และ 118 เปอร์เซ็นต์ (ภาพ 85) จากการทดสอบพบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทมีค่าการไหลแผ่น้อยกว่า

ส่วนผสมหลัก (OPC) เนื่องจาก นาโนซิลิกาเป็นวัสดุที่มีอนุภาคขนาดเล็กมากในระดับนาโนเมตร และมีพื้นผิวสัมผัสมากและสามารถดูดน้ำให้ติดกับพื้นผิวได้ (เป็นพื้นผิวที่ชอบน้ำ) ส่งผลต่อปริมาณน้ำอิสระลดลง อีกทั้งด้วยลักษณะทางรูปร่างของนาโนซิลิกาเป็นเหลี่ยมมุมจึงทำให้เกิดการขัดกันระหว่างอนุภาค ทั้งสองปรากฏการณ์ส่งผลให้การไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) มีความข้นเหลวต่ำกว่าส่วนผสมหลัก แต่หากทำการเปรียบเทียบผลการทดสอบค่าการไหลแผ่ของนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) มีค่าการไหลแผ่น้อยกว่านาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกันทางพื้นผิวการสัมผัสที่มีความชอบน้ำและไม่ชอบน้ำ นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำมีลักษณะพื้นผิวสัมผัสหลักเนื่องการสัมผัสกับน้ำส่งผลให้ปริมาณน้ำอิสระมีปริมาณสูงกว่าประเภทที่ชอบน้ำ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำจึงมีค่าการไหลแผ่สูงกว่า ซึ่งแตกต่างกับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ มีขนาดเล็กและพื้นที่ผิวสัมผัสที่ชอบน้ำมากกว่านาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ส่งผลให้มีค่าการไหลแผ่ที่น้อยกว่า

การศึกษาผลปริมาณการแทนที่นาโนซิลิกาต่อค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้า จะเห็นได้จากภาพ 85 ผลการทดสอบเมื่อเพิ่มปริมาณการแทนที่ และความเข้มข้นของนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท มีผลทำให้ค่าการไหลแผ่ลดลง โดยจะแปรผกผันตามปริมาณของการใช้งาน อาจเนื่องมาจากความละเอียด พื้นที่ผิวสัมผัส ของอนุภาคนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท เมื่อทำการเพิ่มปริมาณการแทนที่ส่งผลให้ปริมาณน้ำอิสระลดลง โดยปริมาณน้ำบางส่วนจะเกาะติดกับอนุภาคของนาโนซิลิกา อีกประการหนึ่ง คือ ในการทดสอบเลือกใช้การแทนที่น้ำหนักปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาเมื่อเปรียบเทียบผลของ ขนาดของอนุภาคและพื้นผิวของวัสดุทั้งสองชนิดแล้ว นาโนซิลิกาจะมีปริมาณพื้นที่ผิวสัมผัสที่มากกว่า (ดังตาราง 3 คุณสมบัติทางกายภาพของปูนซีเมนต์, ตาราง 4) จึงส่งผลให้มีความต้องการน้ำในปริมาณที่มากกว่าที่ความเข้มข้นเหลวเดียวกัน และมีความสามารถในการไหลน้อยกว่าเมื่อใช้ปริมาณน้ำต่อวัสดุประสานที่เท่ากัน

การศึกษาผลวิธีการผสมนาโนซิลิกาต่อค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้า เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งาน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากาการใช้งานนาโนซิลิกาผสมในซีเมนต์มอร์ต้าที่มีความแตกต่างกันสองลักษณะ คือ การผสมแบบใช้ผง คือ การนำนาโนซิลิการ่วมกับปูนซีเมนต์ร้อยละ 0.5, 1 และการทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำก่อนนำไปใช้งานที่มีความเข้มข้น 14.5, 29 กรัมต่อลิตร เทียบเป็นปริมาณการแทนที่เท่ากับร้อยละ 0.5, 1 ของการแทนที่น้ำหนักปูนซีเมนต์ จากผลการทดสอบได้ค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกา

ประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ร้อยละ 0.5, 1 ผสมแบบทั่วไป และผสมแบบแขวนลอยในน้ำ เท่ากับ 110, 93, 144, 138, 119, 91, 131 และ 118 เปอร์เซ็นต์ (ดังภาพ 85) เมื่อเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำผสมแบบทั่วไป ที่มีการแทนที่ร้อยละ 0.5, 1 มีค่าการไหลแผ่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับการผสมแบบแขวนลอยในน้ำ แต่ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของวิธีการผสม ทั้งสองวิธีการทดสอบ การผสมด้วยวิธีทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำมีค่าการไหลแผ่ที่ต่ำกว่าซีเมนต์มอร์ต้าผสมด้วยวิธีทั่วไป อาจเนื่องมาจากการเตรียมนาโนซิลิกาผสมแบบแขวนลอยในน้ำ อาจเกิดปฏิกิริยาที่พื้นผิวทำให้สมบัติพื้นผิวที่ไม่ชอบน้ำของนาโนซิลิกามีความไม่ชอบน้ำลดลง จึงมีน้ำอิสระบางส่วนเกาะที่ผิวของอนุภาคและส่งผลให้ค่าการไหลแผ่ลดลง

ภาพ 85 ผลการทดสอบค่าการไหลแผ่ของซีเมนต์มอร์ต้า

การศึกษาค่าระยะเวลาการก่อตัว

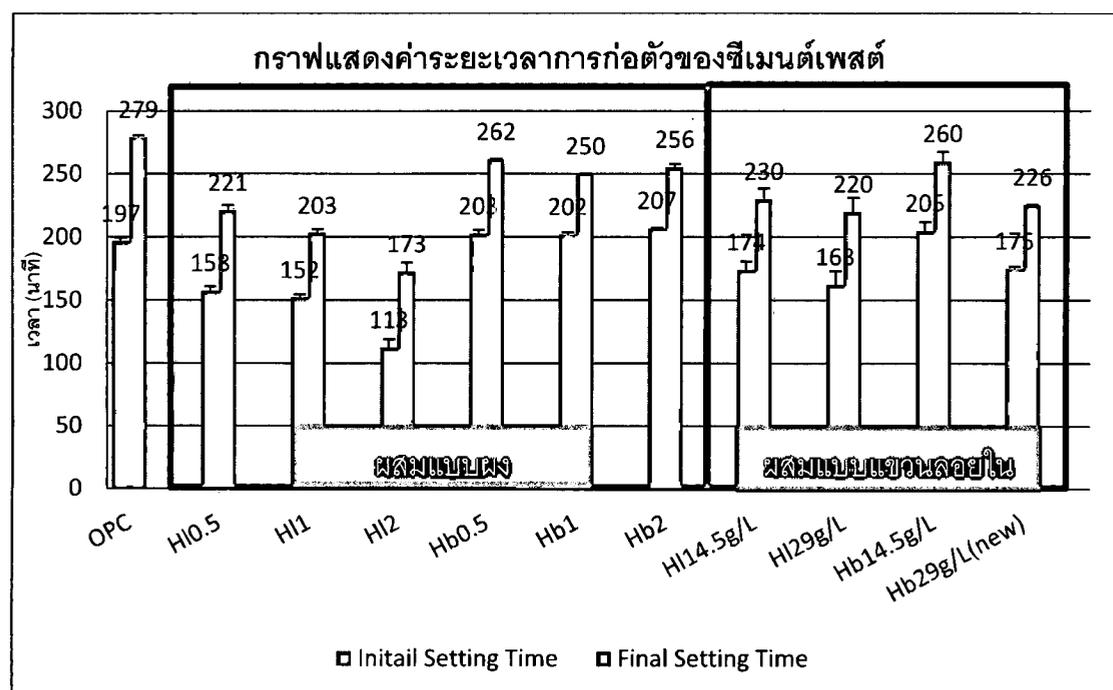
การศึกษาการก่อตัวซีเมนต์เพสต์

การทดสอบหาค่าระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์เพสต์ อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) 0.35 ที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ร้อยละ 0.5, 1 และ 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ จากผลการทดสอบซีเมนต์เพสต์ที่เป็นส่วนผสมหลัก ซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) และประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ในอัตราส่วนการแทนที่ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ (ผสมแบบผง) และซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำและประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (ผสมแบบทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำ) ใช้ในความเข้มข้น 14.5, 29 กรัมต่อลิตร ผลทดสอบได้ค่าดังภาพ 86

การศึกษาผลของปริมาณการแทนที่นาโนซิลิกาต่อค่าการก่อตัว พบว่า ซีเมนต์เพสต์ที่เป็นส่วนผสมหลัก และ ซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ มีค่าระยะเวลาการก่อตัวเท่ากับ 279, 221, 203, และ 173 นาที ตามลำดับ กล่าว คือ มีค่าระยะเวลาการก่อตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญตามปริมาณการแทนที่ที่เพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำเป็นวัสดุที่มีขนาดเล็ก (ระดับนาโนเมตร) ทำให้มีปริมาตร และพื้นผิวสัมผัสที่มาก เมื่อเทียบกับปริมาณน้ำหนักที่เท่ากัน ดังนั้นเมื่อเพิ่มปริมาณการแทนที่ก็ทำให้เพิ่มปัจจัยดังกล่าวด้วย ทำให้ซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำจึงมีปริมาณน้ำอิสระในระบบที่ลดลง และจะมีแนวโน้มค่าระยะเวลาการก่อตัวที่จะลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งาน สำหรับซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ มีระยะเวลาการก่อตัว 262, 250, 256 นาที ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณการแทนที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ อาจเนื่องมาจาก ในการใช้งานจะเลือกใช้งานการแทนที่ในปริมาณที่น้อย และนาโนซิลิกาประเภทนี้มีอัตราการเกิดปฏิกิริยาที่น้อยเนื่องจากพื้นผิวสัมผัสหลักเลี่ยงการสัมผัสกับน้ำ ผลที่เกิดปฏิกิริยาโดยส่วนใหญ่จึงเป็นผลจากปูนซีเมนต์และน้ำ

จากการศึกษาผลของประเภทพื้นผิวของนาโนซิลิกาต่อระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์เพสต์ พบว่า ซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) มีค่าระยะเวลาการก่อตัวที่น้อยกว่าซีเมนต์เพสต์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ที่อัตราส่วนการแทนที่ที่เท่ากัน เนื่องจากอนุภาคของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำเป็นวัสดุที่มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเล็กกว่าอนุภาคของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ทำให้มีพื้นที่ผิวสัมผัสมาก [27] เป็นผลทำให้มีความต้องการน้ำในปริมาณมากเช่นกัน [20, 22, 23, 24] เพราะน้ำส่วนหนึ่งจะเคลือบผิว

ของอนุภาคนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และเนื่องด้วยขนาดอนุภาคที่เล็กจึงมีความไวต่อการเกิดปฏิกิริยาการดูดซับน้ำ (สอดคล้องกับผลการทดสอบค่าการไหลแม่) จึงเป็นเหตุให้ค่าระยะเวลาการก่อตัวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกัน

ภาพ 86 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์เพสต์ แต่แต่ละส่วนผสมที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ร้อยละ 0.5, 1 และ 2 อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน ร้อยละ (w/b) 0.35

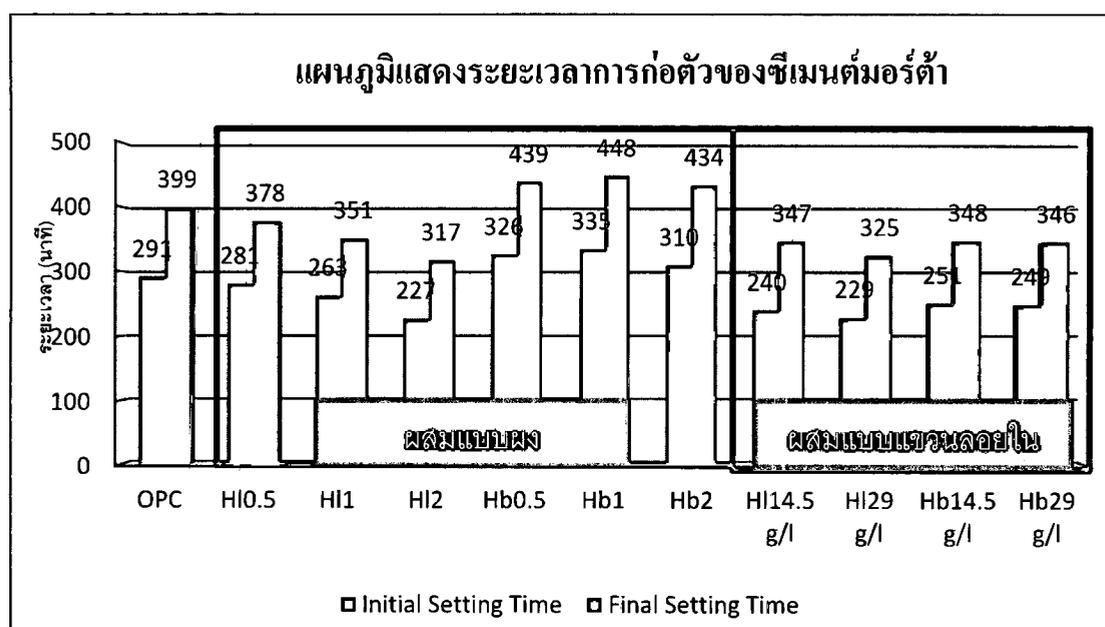
การศึกษาค่าระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า

การศึกษาค่าระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) 0.55 ที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ จากผลการทดสอบซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) และประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ในอัตราส่วนการแทนที่ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ (ผสมแบบผง) มีค่าการก่อตัวสุดท้ายดังนี้ 399, 378, 531, 317, 439, 448, 434 นาที ตามลำดับ และซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) และประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) (ผสมแบบทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำ) ความเข้มข้น 14.5, 29.0 กรัมต่อลิตร

(เท่ากับร้อยละการแทนที่ 0.5 และ 1) มีค่าเท่ากับ 347, 325, 348, 346 นาที ตามลำดับ จากผลการทดสอบเปรียบเทียบผลของปริมาณการแทนที่ของนาโนซิลิกาทั้งสองชนิดต่อค่าเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า ดังภาพ 87 พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ มีค่าระยะเวลาการก่อตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญตามปริมาณการใช้งาน อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำเป็นวัสดุที่มีขนาดเล็ก (ขนาดระดับนาโนเมตร) ทำให้มีปริมาตร และพื้นผิวสัมผัสที่มาก เมื่อเทียบกับปริมาณน้ำหนักของปูนซีเมนต์ที่เท่ากัน ดังนั้นเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งานก็ทำให้เพิ่มปัจจัยดังกล่าวด้วย ทำให้ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำมีปริมาณน้ำอิสระในระบบที่ลดลง และจะมีแนวโน้มที่จะลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งาน

การศึกษาผลประเภทพื้นผิวของนาโนซิลิกาต่อค่าเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า ดังภาพ 87 แสดงค่าระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า และ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำซึ่งมีค่าระยะเวลาการก่อตัวที่น้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ที่อัตราส่วนการแทนที่ที่เท่ากัน เนื่องจากอนุภาคของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำเป็นวัสดุที่มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเล็กกว่าอนุภาคของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ทำให้มีพื้นที่ผิวสัมผัสมาก [27] เป็นผลทำให้มีความต้องการน้ำในปริมาณมากเช่นกัน [20, 22, 23, 24] เพราะน้ำส่วนหนึ่งจะเคลือบผิวของอนุภาคนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และเนื่องด้วยขนาดอนุภาคที่เล็กจึงมีความไวต่อการเกิดปฏิกิริยาการดูดซับน้ำ จึงเป็นเหตุให้ค่าระยะเวลาการก่อตัวลดลง

เมื่อทำการเปรียบเทียบผลของวิธีการใช้งานนาโนซิลิกาทั้งสองแบบ คือ ใช้นาโนซิลิกาผสมแบบผง และทำให้อยู่ในรูปสารแขวนลอยก่อนนำไปใช้งาน ได้ผลการทดสอบ คือ การใช้งานนาโนซิลิกาทั้งสองชนิดในรูปแบบแขวนลอยสามารถเร่งระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้าได้อย่างมีนัยสำคัญ อาจเนื่องมาจากด้วยขนาดอนุภาคของนาโนซิลิกามีการกระจายตัวได้ดีกว่าการใช้งานแบบผง และบางส่วนของนาโนซิลิกาที่ทำให้แขวนลอยในน้ำต้องใช้เวลาถึง 7 วัน จึงมีบางส่วนที่ละลายอยู่กับน้ำเมื่อนำไปผสมกับซีเมนต์มอร์ต้าจึงมีการเกิดปฏิกิริยาที่ง่าย และรวดเร็วกว่าผสมแบบผง จึงสามารถช่วยเร่งระยะเวลาการก่อตัวให้กับซีเมนต์มอร์ต้าได้

ภาพ 87 ค่าการก่อตัวของซีเมนต์มอร์ต้า อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (W/B) 0.55
อัตราส่วนปูนซีเมนต์ต่อทราย 1:1.55

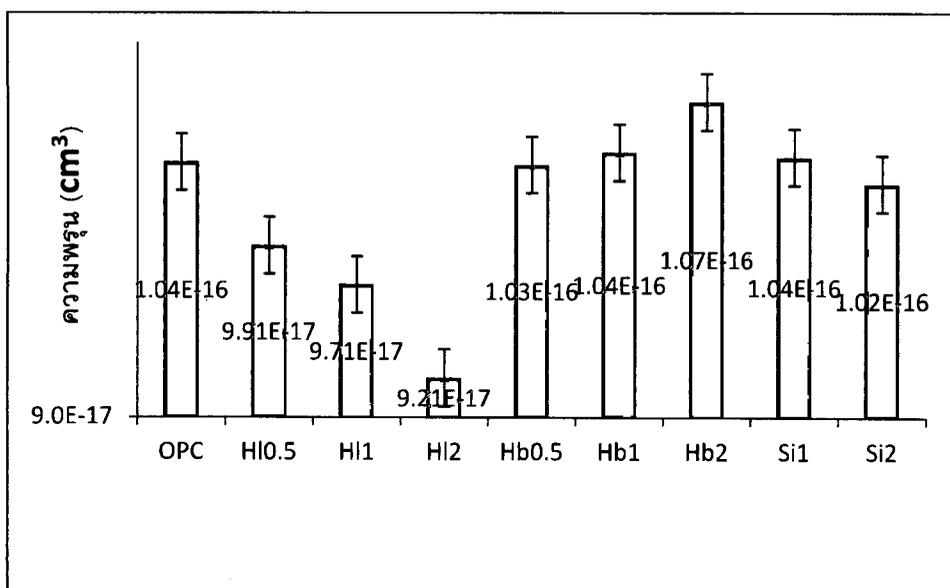
การศึกษาการซึมผ่านของอากาศ

การทดสอบการซึมผ่านอากาศของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนของปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท คือ นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละการแทนที่ 0, 0.5, 1 และ 2 อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 อายุทดสอบ 60 วัน ก้อนตัวอย่างทดสอบรูปทรงกระบอก ขนาด 10*5 เซนติเมตร จำนวน 3 ตัวอย่าง โดยค่าที่ได้เป็นค่าที่เฉลี่ยจากค่าการทดสอบทั้งหมดที่ได้จากการทดสอบ (ดังภาพ 88) จากการทดสอบพิจารณาผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกาต่อความพรุนที่เกิดขึ้น พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) มีความความพรุน $1.04 \times 10^{-16} \text{ cm}^3$ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5, 1, 2 มีค่าเท่ากับ 9.91×10^{-17} , 9.71×10^{-17} , $9.21 \times 10^{-17} \text{ cm}^3$ ตามลำดับ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 มีค่าเท่ากับ 10.03×10^{-16} , 10.04×10^{-16} , $10.07 \times 10^{-16} \text{ cm}^3$ ตามลำดับ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของซิลิกาฟุ่ม (Si) ร้อยละ 1, 2 มีค่าเท่ากับ 10.04×10^{-16} , $10.02 \times 10^{-16} \text{ cm}^3$ ตามลำดับ จากผลในข้างต้น พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของซิลิกาฟุ่ม (Si) และนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) มีค่าความพรุนน้อยกว่าส่วนผสมหลัก (OPC) และค่าความพรุนดังกล่าวมีค่าลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งาน โดยเฉพาะการใช้งานนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากนาโนซิลิกาที่มีความเป็นปอลิไซคลานสูง (จากการทดสอบความเป็นปอลิไซคลานทั้งวิธีวัดประจุไฟฟ้า และดัชนีการพัฒนากำลังอัด)

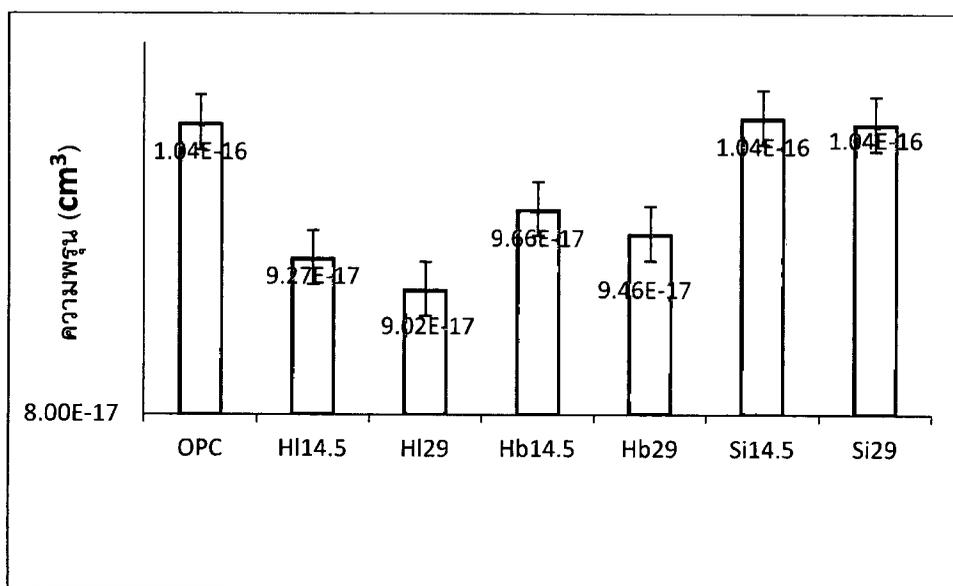
เมื่อซิลิกาไดออกไซด์ (SiO_2) ที่เป็นองค์ประกอบของซิลิกาฟูม และนาโนซิลิกาทำปฏิกิริยากับ สารแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) ได้ผลิตภัณฑ์แคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (CSH) ช่วยในการ เชื่อมประสาน จึงสามารถลดความพรุนได้ แต่การใช้งานซิลิกาฟูมในการทดสอบนี้ค่อนข้างใช้ใน ปริมาณที่น้อยจึงเห็นความแตกต่างน้อยเมื่อเทียบกับส่วนผสมอื่นๆ แต่สำหรับซีเมนต์มอร์ต้า ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5-2 มีค่าความพรุนเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่ม ปริมาณการใช้งาน อาจเนื่องจากนาโนซิลิกาที่มีลักษณะพื้นผิวที่ไม่ชอบน้ำอัตราการเกิดปฏิกิริยา จึงค่อนข้างมีแนวโน้มที่ช้าและเกิดน้อย (การใช้งานผสมแบบผง) อีกทั้งยังสามารถกักฟองอากาศได้ จึงทำให้ความพรุนจึงเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มการใช้งาน

พิจารณาผลของประเภทพื้นผิวของนาโนซิลิกาต่อค่าการซึมผ่านของอากาศ จะพบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (Hi) ทุกส่วนผสมที่อัตรา การใช้งานที่เท่ากัน มีค่าความพรุนน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกา ประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ทุกอัตราส่วนที่เปรียบเทียบปริมาณการใช้งานที่เท่ากัน เนื่องจากนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยที่เล็กกว่า พื้นผิวสัมผัสสูงกว่า ความเป็นปอซโซลานสูง กว่า จึงทำให้อัตราการปฏิกิริยาปอซโซลานิก และผลิตภัณฑ์จึงมีโอกาสเกิดที่สูงกว่า ความพรุน จึงมีค่าน้อยกว่า ซึ่งผลการทดสอบสอดคล้องกับการทดสอบความเป็นปอซโซลานของวัสดุและ การทดสอบกำลังอัด

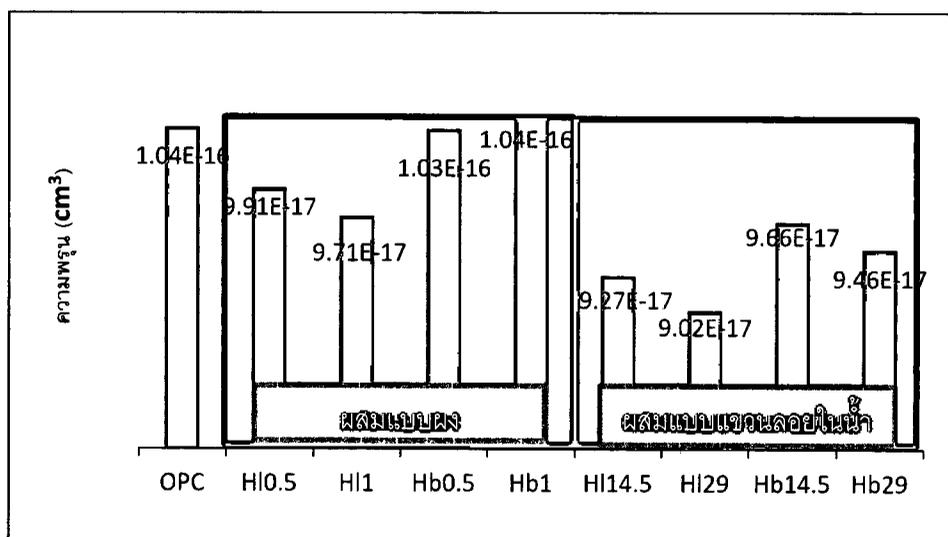
การศึกษาหาความเหมาะสมสำหรับหาวิธีการใช้งานนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งาน ดังภาพ 90 พบว่า ใช้นาโนซิลิกาแบบผสมผง และการใช้งาน นาโนซิลิกาแบบทำให้แขวนลอยในน้ำจึงนำไปใช้งาน จากผลการทดสอบ พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มี การแทนที่บางส่วนปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทที่ผสมแขวนลอยในน้ำก่อนนำไปใช้ งาน ร้อยละ 0.5, 1 (มีค่าเท่ากับ 14.5, 29 g/l ตามลำดับ) มีค่าความพรุนน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้า ที่มีการแทนที่บางส่วนปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทที่ผสมผงร้อยละ 0.5, 1 อาจเนื่องมาจากผลของการกระจายตัว และผลของการละลายในน้ำของนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท อีกทั้งการลดการกักตัวของฟองอากาศบนเนื้อของซีเมนต์มอร์ต้า

ภาพ 88 ความความพรุนของซีเมนต์มอร์ต้า อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 (การใช้งานแบบผง) ทดสอบที่ตัวอย่างอายุ 60

ภาพ 89 ความความพรุนของซีเมนต์มอร์ต้า อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 (ทำให้แขวนลอยก่อนนำไป) ทดสอบที่ตัวอย่างอายุ 60 วัน

ภาพ 90 ความความพรุนของซีเมนต์มอร์ต้า อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 ทดสอบที่ตัวอย่างอายุ 60 วัน

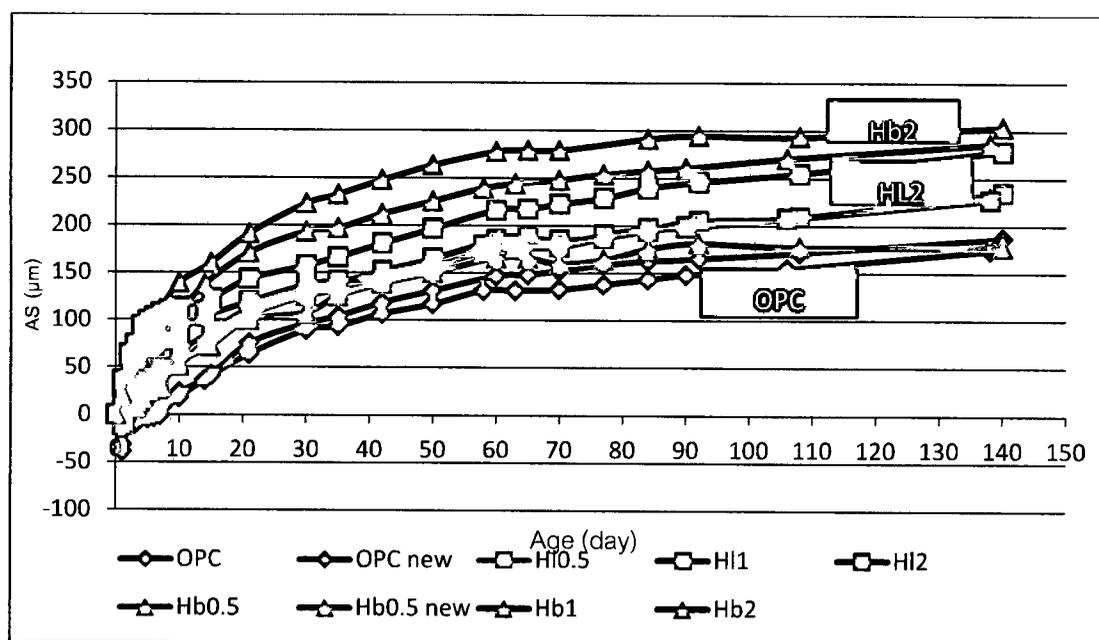
การศึกษาการหดตัว

การหดตัวแบบออร์โตจีนัส

การศึกษาการหดตัวแบบออร์โตจีนัสของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท คือ การแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0, 0.5, 1 และ 2 อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 ควบคุมอุณหภูมิที่ 28 ± 1 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 50 ± 5 %RH เก็บข้อมูลที่อายุตัวอย่าง 140 วัน จากการทดสอบได้ผลการทดสอบดังภาพ 91 สามารถจำแนกปัจจัยที่ต้องการศึกษาดังต่อไปนี้

การศึกษาผลของปริมาณการใช้งานของนาโนซิลิกาที่มีผลต่อการหดตัวของซีเมนต์มอร์ต้าพบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) มีค่าการหดตัวที่ต่ำสุด สำหรับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองชนิด มีค่าการหดตัวแบบออร์โตจีนัสสูงกว่าส่วนผสมหลักและจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณการแทนที่ อาจเนื่องมาจาก นาโนซิลิกาทั้งสองชนิด มีขนาดอนุภาคที่เล็กมาก พื้นผิวสัมผัสสูง และมีความเป็นปอลิไซคลานสูง เมื่อนำมาใช้งานจะทำปฏิกิริยากับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ จึงมีการดึงน้ำจากช่องว่างคัปิลารีไประหว่างการทำปฏิกิริยา จากปฏิกิริยาดังกล่าว ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นแคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (C-S-H) ช่วยให้ปรับปรุงขนาดของช่องว่างรูพรุนให้มีขนาดเล็กลง ซึ่งทฤษฎีของแรงดึงผิว ตามสมการที่ 1 แรงดึงผิวจะแปรผกผันกับขนาดของรูพรุนช่องว่างคัปิลารี คือ การหดตัวจะมีค่าสูงเมื่อแรงดึงผิวมีค่าสูงและรูพรุนมีขนาดเล็ก ดังนั้นการหดตัวแบบออร์โตจีนัสจะมีค่าสูงเมื่อเพิ่มการใช้งานนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท

การศึกษาผลประเภทพื้นผิวของนาโนซิลิกาที่มีผลต่อการหดตัวของซีเมนต์มอร์ตาร์ ที่ร้อยละการแทนที่เท่ากับ 0.5 ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb 0.5) มีค่าการหดตัวน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI 0.5) อาจเนื่องจาก นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำมีลักษณะมีความเป็นปอซโซลานน้อยกว่านาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (สังเกตได้จากการทดสอบความเป็นปอซโซลานจากการนำไฟฟ้า) แต่หากพิจารณาร้อยละการแทนที่เท่ากับ 1 และ 2 ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI1, HI2) มีค่าการหดตัวน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb1, Hb2) อาจเพราะซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำมีค่ากำลังอัดที่สูงกว่ามีผลทำให้เกิดแรงต้านทานภายในช่วยการหดตัวที่จะเกิดขึ้นได้ การหดตัวแบบออโรโตจีนัสที่เกิดขึ้นจึงมีค่าน้อยกว่า

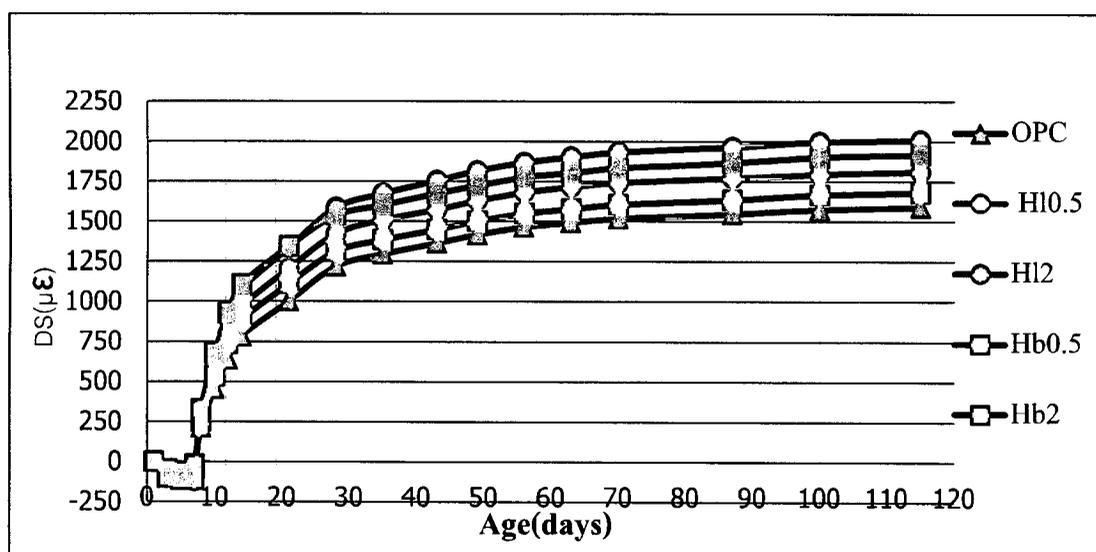
ภาพ 91 ผลการทดสอบการหดตัวแบบออโรโตจีนัส อัตราน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 การแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทร้อยละ 0, 0.5, 1 และ 2 ของ น้ำหนักปูนซีเมนต์ ควบคุมอุณหภูมิ 28 ± 1 องศาเซลเซียส ความชื้น 50 ± 5 %RH

การหดตัวโดยรวม

การศึกษาการหดตัวโดยรวมของซีเมนต์มอร์ต้า ขนาดตัวอย่าง 25*25*285 มิลลิเมตร อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) 0.55 การแทนที่บางส่วนปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิการ้อยละ 0.5, 2 โดยน้ำหนัก การทดสอบควบคุมอุณหภูมิที่ 28 ± 1 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 50 ± 5 % RH โดยต้องการศึกษาปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

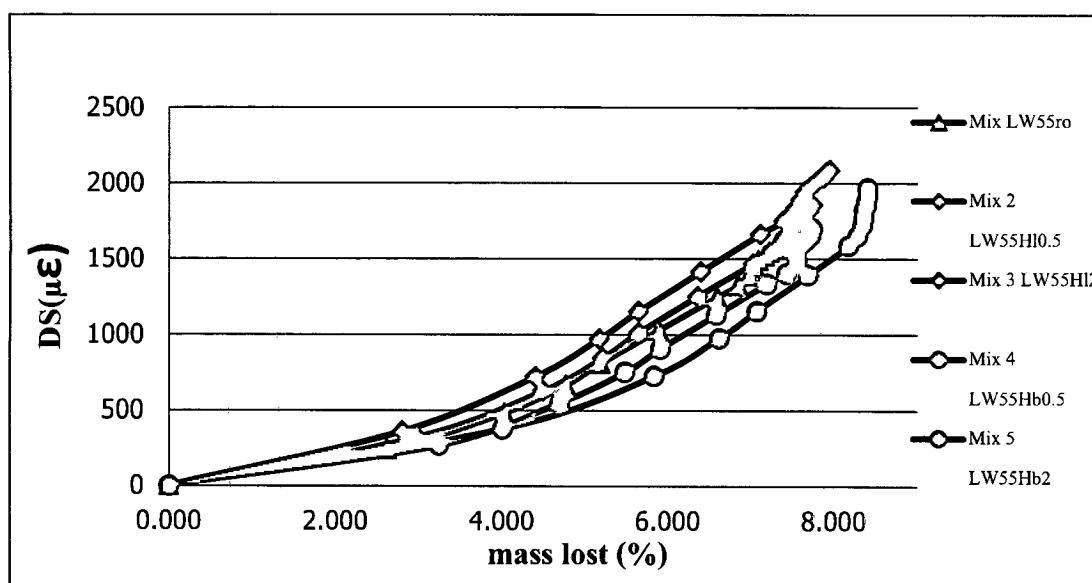
การศึกษาผลปริมาณการแทนที่ของนาโนซิลิกาต่อการหดตัวแบบโดยรวมของซีเมนต์มอร์ต้า พบว่า ที่อายุทดสอบ 108 วัน การหดตัวโดยรวมของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5 และ 2 มีค่าเท่ากับ 1589, 1811, 2008, 1681 และ 1919 ไมโครเมตร (สำหรับการผสมแบบผง) ตามลำดับ ดังภาพ 92 จากผลการทดสอบ พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ปูนซีเมนต์บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองประเภท มีค่าการหดตัวสูงกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) และจะมีค่าการหดตัวสูงมากขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งาน จาก ร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ อาจเนื่องจาก นาโนซิลิกาทั้งสองประเภท มีขนาดเล็ก และมีความเป็นปอลิไซลันสูง เมื่อเกิดปฏิกิริยากับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ แคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (C-S-H) ช่วยให้ปรับปรุงสมบัติของซีเมนต์มอร์ต้า และลดขนาดช่องว่างคาปิลลารี ให้มีขนาดเล็กลง ส่งผลให้แรงดึงผิวของของเหลวในช่องว่างคาปิลลารีมีค่าสูงเมื่อเกิดการระเหยสุกภายนอก ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีและเป็นไปตามสมการที่ 1 ในบทก่อนนี้

การศึกษาอิทธิพลของนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทต่อค่าการหดตัวโดยรวมของซีเมนต์มอร์ต้า พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) มีค่าการหดตัวโดยรวมน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) (ผสมแบบผง) อาจเนื่องมาจากการใช้งานนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำมีส่วนทำให้มีค่าความพรุนสูง และขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาถึง ซึ่งได้แรงดึงผิวที่เกิดขึ้นจากการระเหยของน้ำในช่องว่างคาปิลลารี จึงมีค่าน้อยซึ่งสอดคล้องสมการในข้างต้น (สมการที่ 1)

ภาพ 92 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าการหดตัวและการอายุของซีเมนต์มอร์ต้า (การผสมแบบผง) อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) 0.55

การพิจารณาผลของความสัมพันธ์ของการหดตัวและการสูญเสียน้ำหนัก ตามภาพ 93 แสดงความสัมพันธ์ของค่าการหดตัวและการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้า พบว่า ที่การสูญเสียความชื้นร้อยละ 8 พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการหดตัว เรียงลำดับ จากน้อยไปมาก ดังต่อไปนี้ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 2 ร้อยละ 0.5 ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5 และร้อยละ 2 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกราฟ ระหว่าง ค่าอัตราการระเหยและค่าการหดตัวของซีเมนต์มอร์ต้า ความชันของเส้นกราฟดังกล่าว คือ แรงดึงผิวของน้ำที่เกิดจากการเคลื่อนที่ภายในช่องว่างคัปิลลารีสู่สภาพแวดล้อม จากผลการทดสอบ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) สามารถช่วยลดแรงดึงผิวที่เกิดขึ้นในช่องว่างคัปิลลารีได้ แต่ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ทำให้ค่าการหดตัวมีค่าสูงอาจเป็นผลเนื่องจาก ปฏิกิริยาปอซโซลาน ของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำกับแคลเซียมออกไซด์ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากปฏิกิริยาไฮเดรชัน ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นแคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (C-S-H) มีผลช่วยให้ปรับปรุงขนาดของช่องว่างให้มีขนาดเล็กลง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี ตามสมการที่ 1 แรงดึงผิวจะแปรผกผันกับขนาดของรูพรุน ช่องว่างคัปิลลารี คือ การหดตัวจะมีค่าสูงเมื่อแรงดึงผิวมีค่าสูงและรูพรุนมีขนาดเล็ก

ภาพ 93 กราฟแสดงค่าความสัมพันธ์ของการหดตัวและการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้า (การผสมแบบทั่วไป) อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b) 0.55

การศึกษาการต้านทานการทำลายจากกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้า

การศึกษาค้นคว้าทดสอบการเสื่อมสภาพของซีเมนต์มอร์ต้าจากการกัดกร่อนเนื่องจากกรดซัลฟูริก ความเข้มข้น 3% และ 5% อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 นาโนซิลิกาทั้งสองประเภท ร้อยละ 0.5, 1 และ 2 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ การทดสอบบ่มก้อนตัวอย่าง 28 วัน ก่อนนำตัวอย่างแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริก ที่ความเข้มข้นต่างๆ และทำการทดสอบวัดค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้า จากการทดสอบสามารถแบ่งแยกปัจจัยการศึกษาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

จากภาพ 94 แสดงผลการทดสอบค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากการกัดกร่อนของกรดซัลฟูริก ความเข้มข้น 3% ที่อายุการทดสอบต่างๆ ค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้ามีค่าเพิ่มมากขึ้นเมื่อเพิ่มเวลาสัมผัสกับสารละลายกรดซัลฟูริก หากพิจารณาเปรียบเทียบผลปริมาณการแทนที่ของนาโนซิลิกาต่อค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าพบว่า ค่าการสูญเสียน้ำหนักเรียงลำดับจากมากไปน้อยมีค่าดังต่อไปนี้ (พิจารณาที่อายุการทดสอบ 112 วัน) ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (OPC) มีการสูญเสียน้ำหนักมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก ซีเมนต์มอร์ต้ามีองค์ประกอบส่วนใหญ่เป็น

แคลเซียมออกไซด์ไฮดรอกไซด์ (C-A-H) และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) เมื่อสัมผัสกับกรดให้กลายเป็นเกลือแคลเซียม ส่วนใหญ่แล้วกรดสร้างความเสียหายให้กับคอนกรีตโดยการเข้าไปทำปฏิกิริยากับสารประกอบแคลเซียมดังกล่าว ได้ผลิตภัณฑ์เป็นเกลือแคลเซียมที่ละลายน้ำได้ง่าย ผล คือ ความสามารถในการยึดเกาะระหว่างซีเมนต์เพสต์และมวลรวมลดลง จึงเป็นเหตุทำให้ผิวหน้าของคอนกรีตที่สัมผัสกับกรดโดยตรงเกิดการหลุดร่อนไปในที่สุด จึงมีสภาพดังภาพ 15

สำหรับซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) ร้อยละ 0.5, 1, 2 มีแนวโน้มช่วยให้ค่าการสูญเสียน้ำหนักลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งาน เพราะนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ เป็นวัสดุที่มีความเป็นปอซโซลานสูงเมื่อนำมาผสมในซีเมนต์มอร์ตาร์ ซิลิกาไดออกไซด์ (SiO_2) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของนาโนซิลิกาทำปฏิกิริยาปอซโซลานกับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) (เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาไฮเดรชัน) เกิดเป็นสารเชื่อมประสาน แคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (CSH) ช่วยปรับปรุงโครงสร้างภายในให้มีความหนาแน่นมากขึ้น ความทึบน้ำสูงขึ้น ความชื้นน้ำต่ำ [16, 17, 18, 19, 25] (จากการทดสอบการซึมผ่านอากาศ) ความสามารถในการรับแรงอัดเพิ่มสูงขึ้น [22, 26, 27, 28] (การทดสอบกำลังอัด) และสามารถช่วยเพิ่มความสามารถต้านทานการเสื่อมสภาพเนื่องจากกรดซัลฟูริกได้

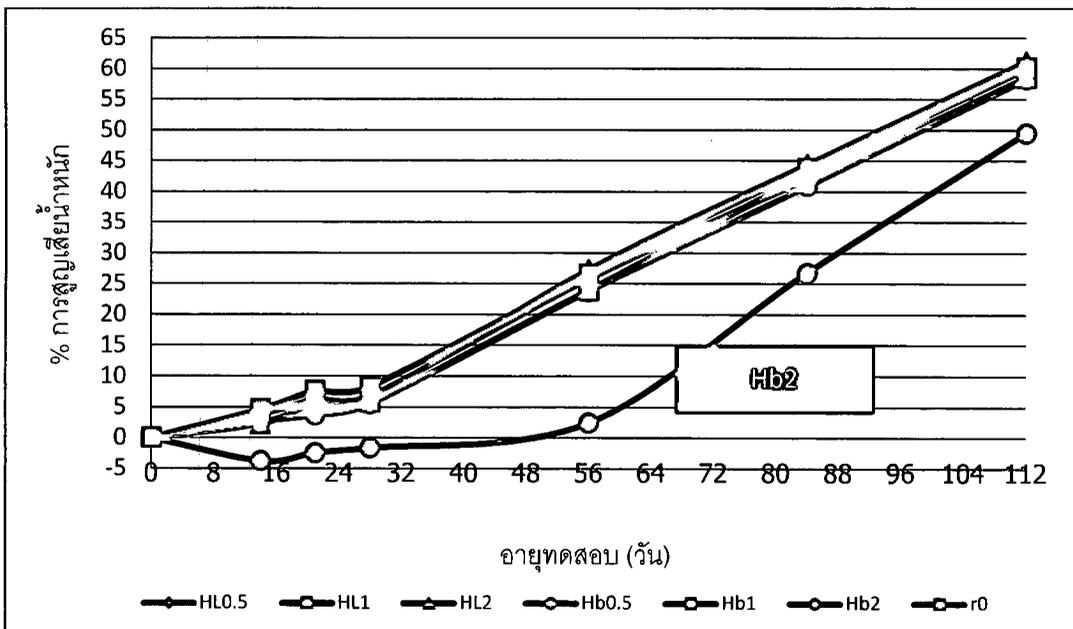
ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) ร้อยละ 0.5, 1, 2 มีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา และยัง พบว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) มีการสูญเสียน้ำหนักน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเล็กมาก และเมื่อบางส่วนทำปฏิกิริยาปอซโซลานกับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) ช่วยปรับปรุงโครงสร้างภายในให้ซีเมนต์มอร์ตาร์มีความหนาแน่นมากขึ้น ความทึบน้ำสูงขึ้น ความชื้นน้ำต่ำ อีกทั้งด้วยลักษณะทางกายภาพที่ไม่ชอบน้ำ ส่งผลให้ซีเมนต์มอร์ตาร์หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสารละลายกรดด้วยดังภาพ 24 และสามารถช่วยชะลอความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเนื้อซีเมนต์มอร์ตาร์ ทำให้มีความต้านทานการทำลายจากสารละลายกรดซัลฟูริก และมีอายุการใช้งานยาวนานยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบผลของชนิดของพื้นผิวของนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทจะพบว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ (Hb) มีการสูญเสียน้ำหนักน้อยกว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ (HI) เปรียบเทียบที่ปริมาณการแทนที่เท่ากัน ทุกอัตราส่วนการแทนที่ เนื่องจากนาโนซิลิกาทั้งสองประเภทจะมีสมบัติหลายๆ ประการที่มีความใกล้เคียงกันมาก แต่ว่า นาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำมีสมบัติทางเคมี ประกอบด้วยคาร์บอน จึงช่วยปรับปรุงลักษณะช่วยให้พื้นผิวโดยรวมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบสัมผัสน้ำ ส่งผลให้

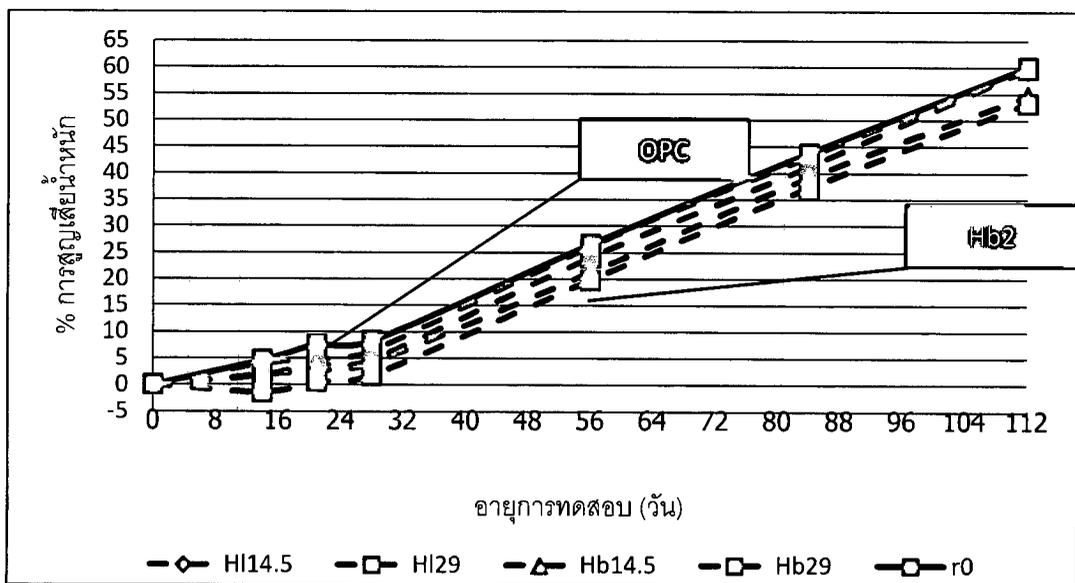
ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ มีลักษณะพื้นผิวหลักเลี่ยงการสัมผัสกับสารละลายกรด ช่วยชะลอความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเนื้อซีเมนต์มอร์ตาร์ อายุการใช้งานจึงยาวนานยิ่งขึ้น (สอดคล้องกับทฤษฎีในเบื้องต้น)

เพื่อศึกษาวิธีการใช้งานนาโนซิลิกาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอันสูงสุด จึงทำการศึกษาผลของวิธีผสมนาโนซิลิกาในสองรูปแบบต่อการต้านทานกรด ซึ่งประกอบด้วยวิธีการผสมแบบผง (ผสมให้คลุกเคล้าให้เข้ากับปูนซีเมนต์) และใช้ผสมโดยทำให้นาโนซิลิกาแขวนลอยในน้ำก่อนนำไปผสมกับซีเมนต์มอร์ตาร์ ที่มีปริมาณการแทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยนาโนซิลิกาทั้งสองชนิดร้อยละ 0.5-1 (ผสมแบบผง) คิดเป็นปริมาณความเข้มข้นเท่ากับ 1.45, 29 กรัมต่อลิตร (ผสมแบบแขวนลอยในน้ำ) จากการทดสอบ พบว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำร้อยละการแทนที่ 0.5, 1 (HI0.5, HI1) ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบ การผสมแบบแขวนลอยในน้ำจะเพิ่มประสิทธิภาพการต้านทานกรดซัลฟูริกได้ดีกว่าผสมแบบผง อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำเมื่อทำให้อยู่ในรูปแขวนลอยในน้ำจะสามารถกระจายตัวได้ดีกว่าการใช้งานแบบผง ซึ่งการผสมแบบผงบางส่วนตัวกับเม็ดปูนซีเมนต์และจับตัวกันเองเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับน้ำ จึงทำให้ประสิทธิภาพลดลง

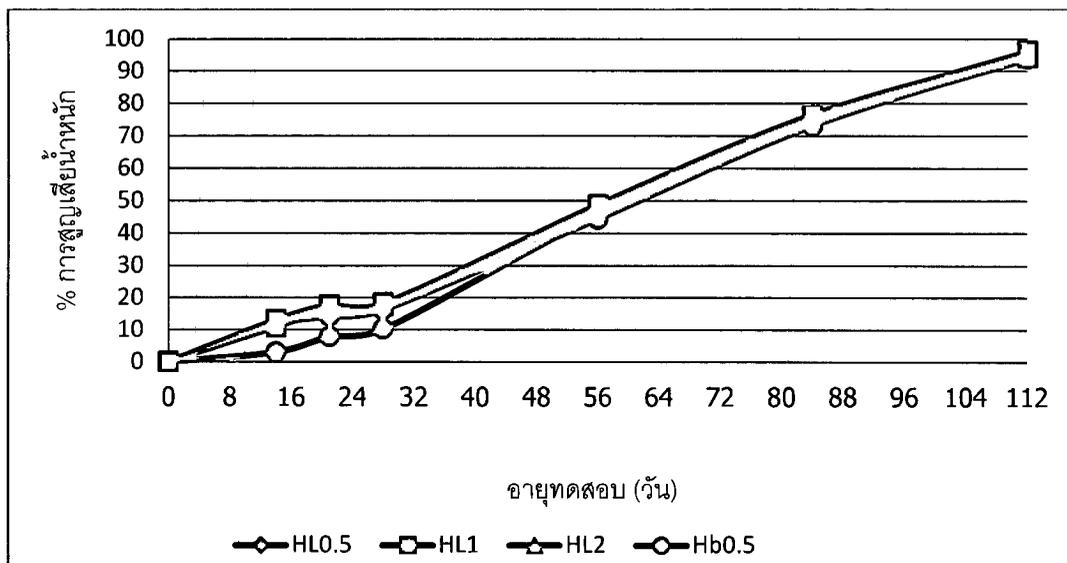
อย่างไรก็ตามจากการทดสอบยัง พบว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่ทดสอบโดยสารละลายกรดซัลฟูริก ความเข้มข้น 5% มีการสูญเสียน้ำหนักที่มากกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่ทดสอบด้วยสารละลายกรดซัลฟูริก ความเข้มข้น 3 % ทุกส่วนผสมเนื่องจาก ความเข้มข้นของสารละลายกรดที่สูง จึงมีโอกาที่จะสามารถแพร่ และซึมผ่าน เพื่อสร้างความเสียหายให้กับเนื้อคอนกรีตได้มากกว่า อีกทั้งในการทดสอบที่มีการใช้สารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้น 5% เป็นไปได้ว่า ซีเมนต์มอร์ตาร์ไม่สามารถทนได้ เนื่องจากชุดข้อมูลการทดสอบมีค่าใกล้เคียงกัน จนไม่มีนัยสำคัญ

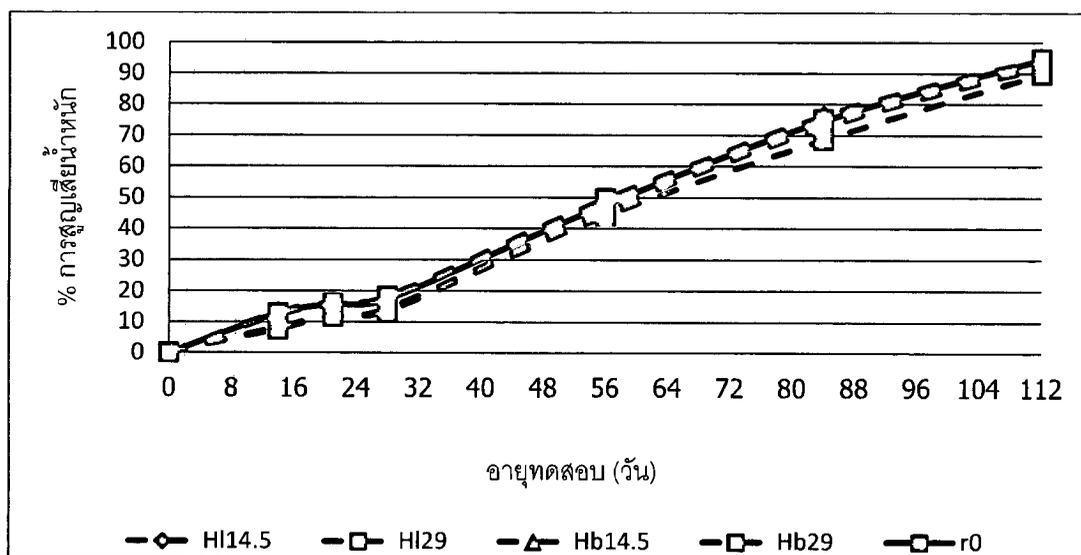
ภาพ 94 แสดงการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากกรดซัลฟูริกที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำร้อยละ 0.5, 1 และ 2 (ผสมแบบผง) ทดสอบใช้สารละลายซัลฟูริกความเข้มข้น 3%

ภาพ 95 แสดงการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากกรดซัลฟูริกที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำร้อยละ 14.5, 29 g/l (เท่ากับร้อยละ 0.5, 1 ผสมแบบแช่นลอยู่ในน้ำ) ทดสอบใช้สารละลายซัลฟูริกความเข้มข้น 3%

ภาพ 96 แสดงการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากกรดซัลฟูริกที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำร้อยละ 0.5, 1 และ 2 (ผสมแบบผง) ทดสอบใช้สารละลายซัลฟูริกความเข้มข้น 5%

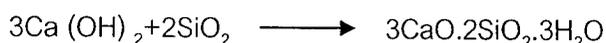

ภาพ 97 แสดงการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากกรดซัลฟูริกที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำร้อยละ 14.5, 29 g/l (เท่ากับร้อยละ 0.5, 1 ผสมแบบแช่นลอยในน้ำ) ทดสอบใช้สารละลายซัลฟูริกความเข้มข้น 5%

การศึกษาการต้านทานการทำลายจากซัลเฟตของซีเมนต์มอร์ต้า

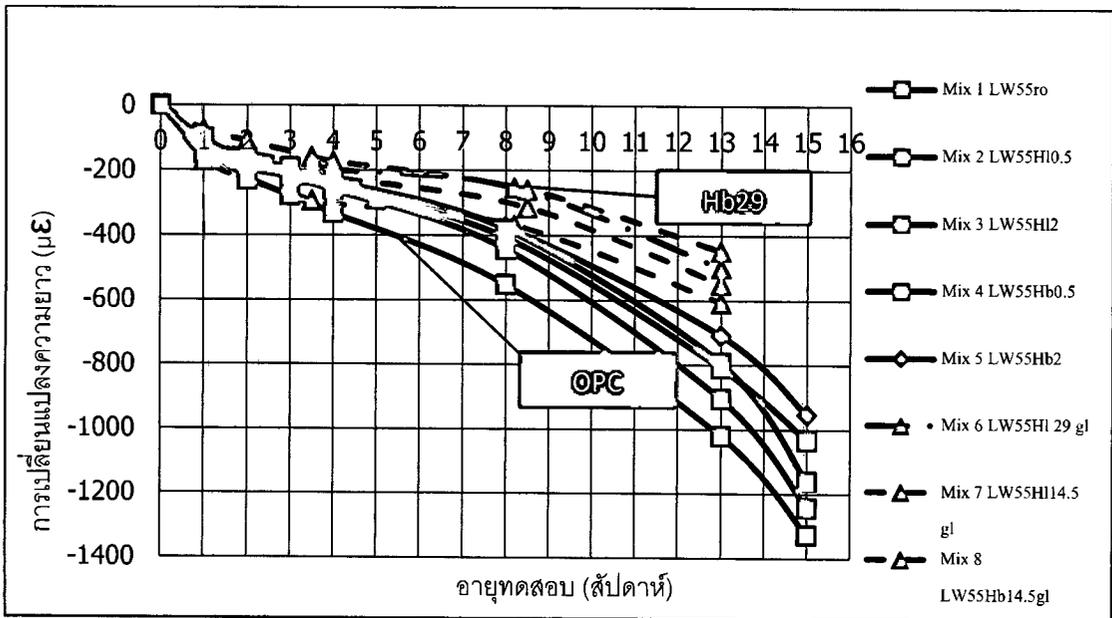
การทดสอบการต้านทานการขยายตัวของซีเมนต์มอร์ต้า ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกา ประเภทที่ไม่ชอบน้ำ ประเภทที่ชอบน้ำ ร้อยละ 0-2 อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน 0.55 โดยการทดสอบกำหนดให้ซีเมนต์มอร์ต้ากำลังอัด 20 ksc ก่อนทดสอบแช่สารละลายโซเดียมซัลเฟต ความเข้มข้น 5% และทำการทดสอบวัดค่าการขยายตัว ตามอายุต่างๆ จากการทดสอบสามารถแบ่งปัจจัยในการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

การศึกษาผลปริมาณการแทนที่ของนาโนซิลิกาต่อการขยายตัวของซีเมนต์มอร์ต้า ผลการทดสอบ พบว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 2 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 (เรียงลำดับจากค่ามาก-น้อย) แสดงในภาพ 96 จะสังเกตได้ว่าเมื่อเพิ่มปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา ทั้งสองประเภทจาก ร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 2 สามารถช่วยลดการขยายตัวที่เกิดขึ้นได้ อาจเนื่องมาจากนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำมีความเป็นปอซโซลานสูง เมื่อซิลิกาไดออกไซด์ (SiO_2) ทำปฏิกิริยา pozzolanic กับสารแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาไฮเดรชัน เกิดเป็นสารเชื่อมประสานขึ้น คือ แคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต (CSH) (ดังสมการด้านล่าง) จะช่วยปรับปรุงโครงสร้างภายในของซีเมนต์มอร์ต้าให้มีความหนาแน่นมากขึ้น ความทึบน้ำสูงขึ้น อีกทั้งช่วยเพิ่มกำลังอัดให้แก่ซีเมนต์มอร์ต้า [16, 17, 18, 19] จึงสามารถเพิ่มความต้านทานการซึมผ่านของสารละลายโซเดียมซัลเฟต ที่จะเข้ามาทำอันตรายกับซีเมนต์มอร์ต้าได้จึงสามารถลดการขยายตัวได้

สำหรับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ แทนที่ร้อยละ 0.5 และ 2 จะมีความต้านทานการขยายตัวได้ดีกว่าเนื่องจากนาโนซิลิกาชนิดนี้มีความเป็นปอซโซลานที่สูง และยังมีพื้นผิวที่เล็กเสี่ยงการสัมผัสกับน้ำจึงสามารถช่วยปรับปรุงสมบัติของซีเมนต์มอร์ต้าให้ช่วยเพิ่มความต้านทานการขยายตัวเนื่องโซเดียมซัลเฟตได้

แต่หากจะให้การใช้งานนาโนซิลิกาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควร ใช้งานนาโนซิลิกาในรูปแบบแขวนลอยในน้ำ อาจเนื่องจากผลของการกระจายตัวของอนุภาคนาโนซิลิกามีการกระจายตัวได้ดีกว่า จึงทำให้การเกิดปฏิกิริยามีโอกาสเกิดได้สมบูรณ์กว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จึงมีโอกาสเกิดสูงกว่า จึงทำให้ความทึบ ความแน่นจึงมีค่าสูงกว่า ความพรุนน้อยกว่า ซึ่งมีความสอดคล้องจากการทดสอบที่ผ่านมา

ภาพ 98 ค่าการขยายตัวเนื่องจากโซเดียมซัลเฟต ของซีเมนต์มอร์ต้า